

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre	12 ft.
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "
Egy óra	1 "
— Egyes szám ára 4 kr. —	

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

A felmondás.

Nagybecskerek, február 18.

Az osztrák képviselőház elé múlt szombaton indítványt terjesztettek, amely felszólítja a kormányt, hogy idejekorán mondja fel a vám- és kereskedelmi szövetséget Magyarországgal. Miután Glanz báró osztrák kereskedelemügyi miniszter szintén a szerződés felmondása mellett nyilatkozott, az indítványt egyhangulag elfogadták. Ausztria tehát a folyó év végén felmondja a kereskedelmi szerződést 1897. december 31-ére, minthogy nem lehet tudni, vajjon a tárgyalásokat a szerződés megújítása végett be lehet-e fejezni még 1896-ban, és ha nem, akkor a felmondás elmulasztása esetén a jelenleg érvényes szerződés további 10 évre érvényben marad.

Február 20-án mind a két kormány az illető képviselőház elé terjeszti a kvótá-bizottság megválasztására és kiküldetésére vonatkozó javaslatát. E küldöttség munkálatai függetlenül folynak a kiegyezési tárgyalásoktól s nem lehetnek befolyással a tárgyalás gyorsabb vagy lassabb menetére. Bizonyos, hogy a magyar képviselőház sem tárgyalhatja le még a folyó évben a kereskedelmi szerződést Ausztriával. Még a költségvetés nagy részét, esetleg egy második indennitijavaslatot is el kell intéznünk. A további tárgyalásokat akadályozni fogják a millenniumi ünnepélyek. Kétségtelen tehát, hogy a kiegyezési törvényt 1896-ban a magyar képviselőház nem intézheti el még akkor sem, ha a két kormány közt megtörtént volna a megállapodás, amiről maig szó sincs. A tárgyalások a kezdet kezdetén vannak s most a leghosszadalmasabb uton, az írásbelin folytatják azokat.

Nem szenved tehát kétséget, hogy a szerződést már csak azért is fel kell mondani, hogy a tárgyalásokat folytatni lehet. De az egyhangulag hozott osztrák határozatnak és az osztrák kabinet hozzájárulásának egészen más a célja, mint a további tárgyalások egyszerű biztosítása. Ez az osztrák határozat ijesztgetés akar lenni, amely a magyar politikai köröket egy fenyegető veszedelemre akarja figyelmeztetni. Ezt a hatást azonban alaposan elhibázta az osztrák képviselőház egyhangú határozata. Magyarországon senki sem ijedt meg, Magyarországon ily eszközökkel senkit sem lehet megpuhítani. Magyarország csak a maga jogát követeli és ez teszi erőssé, higgadtá. Odaát jogtalanságokat követelnek s ezért nyulnak oly furcsa ijesztgetésekhez.

Igaz, hogy Magyarország földrajzi fekvése meglehetősen kedvezőtlen. Minden oldalról Ausztriával vagyunk határosak és csak az egyetlen Fiume nyújt utat a külföldre. Így Németországgal csak osztrák területen keresztül érintkezhetnénk. Ámde mi nem vagyunk oly nagyon Németországra utalva, mint Ausztria a Balkánra, hová a legolcsóbb és legrövidebb ut Magyarországon keresztül vezet. A vámháboru bebizonyítaná, hogy minden irányban Magyarország az erősebbik fél.

Továbbá Magyarország Ausztriába csak fogyasztási cikkeket visz ki. Ha Ausztria vámot akarna vetni magyar gabonára, magyar húsról, akkor legelső sorban csak a saját fogyasztását adóztatná meg,

minthogy belföldön vagy a szomszéd országokban nem képes kenyér- és húszükségletét fedezni.

Magyarország tehát egészen nyugodt afelől, hogy Ausztria fogja sürgetni a szerződés megkötését, mert saját érdekében kell sürgetnie. De ha odaát öngyilkos politikát akarnak követni, ha Magyarországot továbbra is ki akarják zsákmányolni s e mellett a különféle tartományi gyűléseken gorombaságokkal és otrombaságokkal illetik, akkor nálunk is könnyen felébredhet az a meggyőződés, hogy közös vámgazdaságra a fennforgó viszonyok közt gondolni sem lehet, és ha egyszer az önálló vámterületet nálunk a politikai többség is napirendre tűzi, akkor aztán a legnagyobb gyorsasággal hozzá is fogunk a vámsorompók felállításához.

Az osztrák képviselőház határozata az ellenkezőjét érte el annak, amit tulajdonképpen akart. Az önálló vámterület híveit szaporította és az 1867-iki kiegyezés ellenségeit kielégítette, akiknek egyetlen kívánsága az lenne, hogy Ausztria kitartson ezen az uton és így a 67-es kiegyezést oly módon kompromittálja, amint az a kiegyezés ellenségeinek eddigelő soha sikerülni nem akart. De legyenek bármik ez eljárás következményei, arról biztosak lehetnek Ausztriában, hogy Magyarország nem fél az önálló vámterületétől. — Ellenkezőleg!

Városi közgyűlés.

Nagybecskerek, február 18.

(S.) Városunk képviselőtestületének rég volt oly mozgalmas ülése, mint a tegnapi. Mintha az egész képviselőtestület megváltozott volna. Minden arcokon izgalom, idegesség honolt, az egyes szónokok percekig nem juthattak a szóhoz, közbeküldés itt, közbeküldés amott és mindenütt. Az elnöki eszengettyű okvetlen javításra szorult, annyira elkoptatta elnöki polgármester, de a legrosszabb eszengetés sem volt képes többször a kedélyeket lecsillapítani, úgy hogy a legnagyobb izgatottság közepette az ülést fel is függesztette a polgármester 5 percre. Az indítványok száma úgy nőtt, akár csak az után a gomba, minden szónok suba alatt rejtett egy-egy indítványt.

S e nagy izgatottságot — senki sem hinné — az új városház kérdése okozta.

Közel öt éve, hogy a képviselőtestület e kérdéssel foglalkozik; egyik határozat a másikat érte, egyik bizottság a másiknak adott helyet, s mind e sok határozat, utasítás, bizottsági és albizottsági határozat, költségvetés, véleményes és nem véleményes jelentés vége azon tegnapi ugynevezett határozat, hogy — máskor határozunk.

Igeza volt azért egyik közbeszóló érdemes képviselőtestületi tagnak, hogy így talán 100 év előtt tanácskoztak és tárgyaltak.

A képviselőtestület évekkel ezelőtt elhatározta, hogy engedve a kényeztetésnek felépíti az új városházat, hogy így egyrészt helyet adjon a most hering módra összeszerített hivataloknak; másrészt jól eleve gondoskodjék az új hajlékról, mielőtt a jelenlegi fejükre szabad s most egyszerűre kisül, hogy ez tulajdonképpen a legnagyobb luxus, hogy az egy teljesen felesleges kiadás; adjuk ki a már három ízben felül vizsgált és agyonvéleményezett terveket még egyszer felülvizsgálatra. Így majd csak valahogy elalszik az egész dolog. Ez ugyan nincs ki

mondva az elhalasztó indítványban, de a dolog vége valószínűleg ez lesz.

Mindazok az ellenvetések, észrevételek és aggodalmak, melyek most a tizenkettedik órában felmerültek, nagyon helyén valók lettek volna esetleg a dolog kezdetén, hisz mindenki tisztában volt azzal, hogy egy ily monumentális épület felállítása százszekerebe kerül, s az a város megterhelhetőségével — legalább időközi megterhelése nélkül — nem jöhet létre, s nagy kár minduntalan nagyhangú elvi határozatokat hozni, a melyek azután a megvalósulás stadiumában ugyancsak megnyírálódnak.

Igaz, hogy maga az elfogadott határozati indítvány nem jelenti még a kérdés napirendről való levételét, de az indokolásból és a hangulatból mindenki azon meggyőződést merítette, hogy mi aligha érjük meg új városház építését.

A város tagadhatlan szomorú anyagi viszonyai rég köztudomásúak, tehát mint minden józanul gondolkodó ember, már a kérdés felvetésénél kellene tisztába jönni, hogy eddig és ne tovább, és egy bizonyos előre meghatározott irányban indítani meg a tárgyalásokat.

Krsztics János polgármester üdvözölvén a szép számmal megjelent képviselőtestületi tagokat, a gyűlést megnyitja, mire Perisics Zoltán főjegyző felolvassa a kiküldött szűkebb bizottság jelentését az új városháza építéséről.

A bizottság egyes csekélyebb módosításokat ejtve a tervet, körülbelül 300,000 ftnyi költségvetéssel kívánja ajánlani a pályázatot a munkálatok elkezdésére.

A szükséges 15,000 ftnyi annuitási részletek fedezésére házbér címén 11,000 ftt áll majdan rendelkezésre, s így a városnak évente mintegy 4000 ftot kell pótolni.

Benkovich Miklós határozottan ellenzi az építkezést, melyet, tekintve a már egyis tulajdonos közvéleményét, teljesen elejtendőnek véli, s kéri ily irányú indítványának elfogadását.

Ezután Kiss János képviselőtestületi tag szól fel a bizottság javaslata ellen. Visszapillantást véve a város nagyobb építkezéseire és alkotáására a múltban, nézete szerint ezek majdnem mind a város közönségének megterhelésével végződtek, a minek oka nagy részben abban rejlik, hogy az arra vonatkozó határozatok nem lettek kellő higgadsággal tárgyalva, hanem azok elfogadása mindig forrározva történt.

Indítványozza, hogy a tervek küldésének fel a magyar mérnök- és építész egyesületnek szakértői felülbírálat végett.

Menczer Lipót sem elégti ki a bizottság jelentése, mely hazagos, azért csatlakozik Kiss János indítványához.

Napholz Agost, a kiküldött bizottság egyik tagja szintén nem fogadja el a jelentést, melyet ép ezért ala sem irt.

Grossmann Zsigmond ellenkező véleményen van s kéri a bizottság jelentésének elfogadását.

Györgyevits Milos szól fel ezután magyar nyelven, hogy kifejezze aggodalmát a város pénzügyi helyzete felett, a melyet egy ily nagy arányú építkezéssel még nyomasztottabbá tesszünk. Természetesen nem fogadja el a bizottsági javaslatot.

Krsztics polgármester felel ezután a vita folyamán felhozottakra, első sorban is kijelentvén, hogy a kezdeményezés ezen ügyben nem tőle, hanem magától a képviselőtestületől eredt. Tekintve, hogy a postaigazgatóság sürgeti a szerződés megkötését s a jelenlegi hivatalos helyiségek állapota tarthatatlan, kéri a bizottság jelentésének elfogadását.

Wolfinger újabb határozati javaslatot nyújt be a városháza részleges kibővítésére eljteni kívánva a bizottsági javaslatot annál is inkább, mivel a város által évente pótlendő összeg nem 4000, hanem a jelenlegi boithelyiségek után fizetett házbér elvesztése folytán 8000 ft.

A hivatalos melléklet nélkül.

Felszólaltak még az építkezés mellett Kovách Agoston és Hadfy Döme, ellene Nikiforovics Vasza és Szalay, mire elnök felteszi a kérdést.

A képviselőtestület többsége Kiss János indítványát emeli határozattá.

A jövedéki hivatal ügyében kiküldött bizottság jelentése keltett még némi vitát, melyben résztvettek Kovách Agost, Hadfy Döme, Szalay és Mayer Rezső. A bizottságot a kért nagyobb hatáskörrel a közgyűlés felruházta.

Benkovich M. interpellált még a városi költségvetés és a fatörzsek ügyében. A polgármester válaszára a közgyűlés tudomásul vette.

HIREK.

Tájékoztató.

Február 18. A kaszinó dalárda vig estélye.
Február 21. Rendkívüli városi közgyűlés.
Március 1. Nagybecskerek-i tak. és előleg. társ. az osztr. magy. első ált. tisztviselő egyletnek közgyűlése.
Április 6. Tánccsülség az árvaház javára.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van; az éjszakai részre kedden és pénteken délután.

A Ganz-gyár építési irodája az Uri-utczán, a Schauer házában van.

Torontálvármegye lovasbandériuma.

Rónay Jenő főispán átiratot intézett Torontálvármegye főszolgabíráihoz, melyben tudatja azon módosításokat, a melyek szerint a vármegye lovasbandériuma a millenniumon részt fog venni. A bandériumnak két csoportja lesz; a saját költségükön megjelenő és az egyenruházott népies jellegű bandérium. Az utóbbiakra néve a vármegye községei akként határozott, hogy minden járás és város állítson ki 2-2 lovasot, a mely lovasok költségeinek fedezésére az illető község legföljebb 250 frtot szavazhat meg a költségvetés terhére. Az egyenruhát a központban csináltatják a régi vármegyei perzekutorok mintájára. Ugyancsak a központ fog a lovasok élelméről, lakásáról, fel- és leutazásáról gondoskodni, egyszóval mindent a központ vállal magára, úgy hogy a községeknek és lovasoknak nincs egyéb teendőjük, mint csinos legényeket kiválasztani, a kik lovagolni tudnak, a legény száma négy lovat állítani, mely lehetőleg csinos és 15¹/₂ és 15³/₄ marok közt váltakozzék. Minden teendőre néve a vármegye főispánja annak idején felvilágosítást ad. Ha egy helyeségből két-többnél több lovas szándékosik részt venni a bandériumban, azt idejekorán be kell jelenteni, egyébként az ügy sürgős voltára való tekintettel március elejéig minden jelentést be kell terjesztetni. A választott egyenruha a következő lesz: Fekete pörge nemes kalap árvalány-hajjal és a vármegye czimerével. Kék spenczer sárga gombokkal, a derékon övvel és a vállon át tölténytáska szíjjal. Szürke lovaslábrák nadrág széles vörös lampasossal, alul fekete bőrrel, a lampaszon sárga gombok. A nadrág alá húzott sarkantyus csizma (fekete). Vállra vetett rövid szürke lovasági kard. A lovaslábrák szoraszám nyers bőrből készül.

Hisszük és reméljük, hogy mikor az egész ország részt vesz a nagy nemzeti ünnepen, a mely olyan fényes tanujele ezredéves fennállásunknak, — nem fogja magát alóla a mi megyénk sem kivonni és épp oly díszesen jelenik meg azon, akár csak a többi vármegye. Menetnél többen jelentkeznek, annál szebb, ragyogóbb lesz az ünnep.

Ezer délvidéki tanuló Budapest. Egyre-egyre jönnek a községekből a hazafias ügyet pártoló határozatok. Franzfeld községe azonban már, mint minden nemes ügyben példaadó, — i. hó 12-én tartott képviselőtestületi ülésében 50 frtot szavazott meg a gyermekek kiadásainak fedezésére. A szervező bizottság március első napjaiban tartja első ülését.

Halálozás. A csanádi egyházmegyét súlyos veszteség érte, amennyiben Bolesznay Antal tiszteletbeli kanonok és orsovai plébános élete 68 évében szívizékhűdés következtében jobb létre szenderült. A délvidéki papság a megboldogultban egyik legérdemesebb tagját veszíti el, aki magasztos lelkesítő kötelességeit jól fogva fel áldásos működése által mind az egyházmegyei papság, mind híveinek szeretetét és nagyrabecsülését vívta ki magának. Bolesznay

Antal Nagybecskerekben született és 1852-ben Temesvárot pappá szenteltetett, 1863. orsovai plébános lett. Erdemi jutalmául 1892-ben Dessewffy püspök kinevezte címzetes kanonokká. A megboldogult mint historikus is jó hírnévnek örvendett és legutolsó történeti műve, mely az orsovai korona-kápolnáról szól, tudományos szak-körökben nagy feltűnést keltett. A jeles főpap temetése e hó 16-án ment végbe Orsován a délvidéki papság és tudósvilág nagy részvétele mellett.

A török-becsei izraelita nőegylet saját alapítójára 1896. évi február hó 29-dikén a nagyvendéglő termeiben zártkörű tánc-füzérkét rendez. Belépti-díj: személyenként 1 forint, családjegy 2 frt 50 kr. Felülfizetések köszönettel fogadjatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté 8 órakor.

A „Nagybecskerek-i kereskedők beteg segélyező pénztára“ tegnap tartotta Franz J. L. egyleti elnök elnöklété alatt rendes közgyűlést. Az igazgatóság jelentése szerint befolyt járulékokért 1774 frt 46 kr, adományokért 125 frt, é. p. özv. Stagschmidt Pálnétól 50 frt, a torontálmezei takaré- és hitelbanktól 30 frt, a nagybecskerek-i takaré- és előlegegylettől 25 frt, a nagybecskerek-i népbanktól 10 frt, a nagybecskerek-i kereskedő ifjak egylettől 10 frt. Tüppenzek, gyógyszerek és kórházi költségeikért kiírtatott 1895-ben 783 frt 94 kr; a tiszta nyereség 192 frt 88 krt tett, mely összeg a tartalékalaphoz csatolotván, az egylet vagyona 4804 frt 89 krra szaporodott fel.

Megválasztottak a következők:

A főnökök sorából: Franz J. L., Freund Lajos, Haidegger Ödön, Kokits A. F., Partilla Géza, Weiss Isidor. Az alkalmazottak sorából: Almazan György, Dénes József, Engelsmann Lajos, Galler Péter, Lövy Ignác, Guttmann Lipót, Hollander Ede, Prandell János, Maschankzer Ödön, Tarillion Ferencz, Taubner Adolf, Zimmerer Győző. Felügyelő bizottság 1 évre: Bolesznay Antal, Petz Antal, Csuzner Lajos, Finkelstein Mór, Gelsinger Ferencz, Reich Viktor. Választott bíróság 3 évre: Rósa Ignác, Deutsch József, Finkelstein Károly, Wantsek Pál, Edenburg Armin, Frey Rezső. Pótlagok: Wolf Jakab, Reiter Lajos, Wischt Ferencz.

Egy imaház dűlőfőben. Topolyáról jelentik a „T. K.“-nek, hogy az ottani római k. imaház oly csánalmas állapotban van, hogy az istentiszteletek tartását benne be kellett szüntetni. Topolya kis község a tobai plébánia filiáléjához tartozik, a község lépéseket is tett az imaház helyreállítása iránt, de a csanádmezei püspökség templomot szándékosik emeltetni az imaház helyén, a melyre Csekonicz Endre gróf, a parmai herceg és mások is nagyobb összegeket adományoztak. Addig pedig míg valaha a templom felépül, istenháza nélkül lesznek.

A személyszállítás Zimony, Belgrád és Pancsova között február 15-én kezdődött meg; Belgrád és Sabác között pedig február 17-én indult meg a személyszállítás.

Mulatság Dettán. A dettai szép hölgyek február hó 15-én szép hölgyestélyt rendeztek, a mely estély napján Dettán — mint értesülünk — Torontál, Pest, Krassó és Temesmegyéknek fiatalága csak úgy hemzsegett. Az estély maga igen jól sikerült, a mennyiben a tánc a kora reggeli órákban ért véget. A rendező hölgyek közül különösen ügyesek voltak Heldenwanger Matild, Jäger Adél, Pollák Irén és Mayer Róza kisasszonyok. Másnap a társaság két részre oszlott, az egyik rész Feigl Ede, a másik rész pedig különösen a torontáliai Jäger Isidor ur vendégszerető házában gyűlt össze barátságos ebédre. Ebéd után a két társaság ismét egyesült és a vonat elindultáig vígan hódolt Terpsychore istennőnek, majd fájt szívvel távozott el a szélrózsának minden irányában azon reménnyel, hogy huavétvasárnapján ismét találkoznak Dettán.

A ki nem talál haza. A szegedi rendőrség két nap óta tartogat magánál egy török kanizai kis fiút, aki nem talál haza. A gyereket pár nap előtt vitték a szülei Szegedre a mester-ségre adták. Az iparos masnap a fiút elküldte gyufáért a boltba. A gyerek elismert, de azután nem találta haza. Sirva találták az utcán a rendőrök a kis embert, aki sem a gazdája nevét, sem az

utazást nem tudja, ahol az lakik. Két nap óta van már ott a gyerek, de eddig nem jelentkezett érte senki.

Pancsova főkapitányi állására — mely tudvalevőleg leköszönés folytán üresedett meg — a pályázat f. hó 15-én járt le. Városszerzte élénk érdeklődéssel várják, kit fog a főispán a kétségtől fontos állásra kinevezni. Pályázatok: Szabó János v. főjegyző, Rakicsics Sándor v. rendőrkapitány, ifj. Steinbach Antal szolgabíró, Mayer Ferencz kir. aljárásbíró és Wahtel Leó nagy kikindai rendőrkapitány. — Mint a „Határőr“ értesül. Pancsováról egy több szerb és német polgárokból álló küldöttség készült Rónay Jenő főispánhoz Szabó János főjegyző kinevezése érdekében.

Vasutasok bálja. A torontál-szécsányi vasuti hivatalnoki kar szépen sikerült táncszüvegrendezést f. hó 15-én a vendéglőnek vasuti jelvényekkel dekorált disztermében melynek tiszta jövedelme a t. h. é. v. nyugdíj alapja javára fordított. Az első négyest 40 pár táncolta. A bálon Szécsány és környékének összes szépsége jelen volt. Felülfizettek: Jankovics Béga temes szabályozási igazgató 10 frt, dr. Tauszig 3 frt, Saveluga 2 frt, Vossing 20 krt, Brukmajer 1 frt, Gille 50 kr, Szilber 50 kr, Schabarrits 70 kr, dr. Kurtz 1 frt 20 kr, Scheirich 50 kr, Mersdorf M. 50 kr, Michel 50 kr, Deutsch 2 frt, Klopp 20 kr, Kovács 50 kr.

Megakadályozott öngyilkosság. Stevin Sándorcsernyai parasztlégy vendégségben járt egyik jómódu rokonánál Szerb Ittében. A légyény a nyitva felejtett ládából 200 frtot ellopot — el sem bucsuzott a kapufélfától, és visszament Csernyára. Csernyán egypajtásával kocsiira ültek és bementek Zombolyára, hogy nyakára hágjanak a 200 frtnak. Itt azonban nem találtak jó társaságra, átmentek Kikindára és végigmulattak minden leububan. Fizettek fünek fának és a lopott pénz felét estére elköltötték. Este Stevint furdalni kezdte lelkiismerete és az itt vásárolt vadonatúj revolverrel agyon akarta magát löni. A rendőrség egész nap figyelemmel kísérte gyanus tívornyásúkat és folyton követte őket. Mikor Stevin magára emelte a forgópisztolyt, abban a pillanatban belépett a rendőrmester és kicsavarta kezéből a gyilkos szerszámot. A rendőrség előtt Stevin töredelmes vallomást tett.

Öngyilkos szép lány. Szegedről írják: Porgányi Mária, egy szép uri leány, Porgányi György volt városi adópénztárnak leánya, tegnap moriummal megmérgezte magát és ma délután meghalt. Öngyilkosságát a fölött való mély bánatában követte el, hogy övegye anyja tegnap meghalt. Hosszátartozóinak sejtelve szerint anyja beleegyezésével már régebben elhatározta, hogy anyja halála esetén megmérgezi magát, erre enged következtetni a nála készen tartott mérég is.

Felülfizetések. A nagybecskerek-i önk. tüzoltó egyletnek folyó hó 1-én rendezett álar-czos bálja alkalmával felülfizettek még:

Eckstein Vilmos, Eisenstalter Hugó, dr. Kuszing János, dr. Brájjer Lajos, Mayer Rezső, Bauer Henrik, Szavits Eveline, Csizsar József, Tullies György, Schmidt Fülöp, Benkovich Mihály, Tipeszku Péter, Krisztits Ferencz, Pitzyle Szaniszió, Hubert Gusztáv, Grosz Ferencz, dr. Eibeschütz Miksa, Szavits Sándor, Sebastian János, Lissatz János, Rosenfeld L., Benkovich Miklós, Strasser M., Petry J., Berényi Bodog, Schenk H., Bauer Pál, Brankován Döme, Balázay József, Goizner József, Schwarz Josef, dr. Klein Mór, Pokorny Vinceze, Deixner Lipót, Arant Ferencz, Radoisits Tosa, özv. Guttmann Jakabné, Gligorovits J., Keller Lipót, Panics Miksa, Frank Vinceze, Hie Mátyás, Eibenschütz Gerő, Muculov, dr. Fialovszky Béla, Perjátl Emilia, Deutsch József, Szakuita Vazul, Schneller Oszkár, Dékány János, Smetana, Szőcsy Kálmán, Kovács N., Freisberger J., Czieger Paulin, Finkelstein Adolf, Winter, Schwarz Samu, Lyubomerszky, N. N., Schneider Péter, N. N., özv. Kulifay Lajosné, Bielek Mihály, Loga Szilárd, Reitter Oszkár, Berzsey, Benkovich Mihály, Grünbaum Frigyes, Kovács Sándor, Hoff Nándor, Hiller L., Zundersten, Dr. Pollák Győző, Dr. Várady Imre, Klacsó Károly, Perger Rezső, Braunsisz, Muncsits Kuzman, Riesz János, Dr. Goldstein, Kovács G., Samuel P. Glogonból egyenként egy-egy forintot. Braun Lipótné, Erős és Halász, Schlosser Mihály, Schneller J., Rosenfeld Jenő, Svertlich Nándor, Kohn Tobias, N. N., ifj. Hirsch Jakab, Mayer István, Ambrozay István, Csaki József, Popovits Lyuba, Bencze Béla, Kovács Ödön, Krscelics Markó, Orosy Lajos, Eijás János, Deisinger Béla, Russitskáné, Schlechter Mátyás, Mattanovich

György, Rottenberg Jak., Stevanovits János, Székely János, Karabocza Nándor, Raknits Dusan, Babinszky István, Theiss Károly, Somogyi, Ristita A., Bajszauszky N., Nika, Valik István, Uditsky Daniel, Keller György, Alló Mátyás, Mako István, Göttl Istv., Veliszavlyev Zsiva, Kodits Szava, Kugler Károly, Hajduska Jenő, Pirotka Zeiga, Mayer Henrik, Stern H., Zavisits, öz. Vierik Anna, Nigel Emil, Ebenschütz Izso, N. N., Papp György, Kohn Jakab, Karbotz Teréz, Kohn Márk, Kovács Károly, Bröder Ignác, N. N., Keller Kálmán, Braun Mór, Langer, N. N., Vauderle János, Tossits Tosa, Matzura János, Kónya Ferenc, Riedinger Ferenc, Wilhelm Ferenc, Steckhardt Ferenc, Hölzl, Huszár István, Zenkerl József, Emanuel Kissasszony, D. Adler, Matzura János egyenként 1 korona. Galandauer Dávid, Szüßner Lajos, Klauber Henrik egyenként 40 kr.

Irodalom és művészet.

* Az Uj Idők-nek rendkívül szép farsangi száma jelent meg. A négy ives füzetet Linek tele rajzolta jobbnál jobb alkalmi rajzokkal. Az illusztrációk Linek dolgait bele nem számítva is, rendkívül csinosak és nagyszámúak. A tartalomból kiválnak: a Herceg Ferenc, Andreánszky Jenő, Tabori Róbert, Beöthy László, Tutsek Anna cikkei, Szalay Fruzsina verse és Bródy Sándornak szellemes tárczája.

* Uj Irodalmi folyóirat a fővárosban. Március hó elején Jelenkor címen új szépirodalmi, társadalmi, művészeti és kritikai hetilap indul meg a fővárosban. Szerkesztője Palágyi Menyhért lesz, az alapos képzettségű, előkelő irodalmi és nagy látókörű esztétikus, aki a műbirálattal terén eddig is sok szép és becses írt már. A Jelenkor jelszava az a három szó lesz: Önálló nemzeti műveltség. Ez jelöli meg az új lap irányát is, mely erősen nemzeti lesz. Evtizedek óta éri a magyar irodalom egy ilyen folyóirat hiányát; nagyon kívánatos tehát, hogy a Jelenkor jövőjét biztosítva, minél szerencsésebben elgigítse ki e részben az irodalmi szükségletet.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése 1896. február 18-án.)

Budapest, február 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőházban ma folytatódott tárgyalta a közoktatásiügyi tárcza költségvetését.

Elsőnek Hévízy János szólalt fel, aki után

Wlassics kultuszminiszter felelt részletesen az eddigi szónokoknak. Beszélyei beszédjére reflektálva kifejti, hogy a temesvári gimnázium legfőbb baja abban keresendő, hogy sok gazdája van. Így: a város, a püspök, a káptalan; és ez az, ami meggátolta az új gimnáziumi épület létesítését. Egyébként kijelenti, hogy részéről mindent el fog követni, hogy az épület minél előbb felépüljön.

A további tételeknél Szederkényi Nándor és Kovács Albert beszéltek. Utóbbi hevesen támada Klamarik miniszteri tanácsost és dr. Schvicker Henrik orsz. képviselőt, mindkettőt hazafiatalansággal vádolván.

Schvicker erélyesen visszautasítja a vádat.

Madarász József fenntartja ítéletét addig, míg az ügyet behatóan megvizsgálta.

Beszéltek még Sima, Veres és Kosuth Ferenc.

Requiem Albrecht főhercegért.

Budapest, február 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből telegrafálják, az ottani Augusztnus-templomban ma Albrecht főherceg halálának évfordulóján gyászistentisztelet tartott.

Vizsgálat a képtárban.

Budapest, február 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az országos képtár ügyek vizsgálatára kiküldött bizottság nap-

ról-napra nagy munkát végez a képtárban. Szorgalmasan folyik az új szerzemények lajstromozása, s a miniszterium által rendelkezésre bocsátott számlákkal való összehasonlítás. Már annyira haladtak a munkában, hogy szükségessé vált magától Pulszky Károlytól felvilágosítást kérni egy és más dologban. E czélból tegnap a vizsgáló bizottság megkereste a budapesti kir. törvényszéket, hogy engedje meg Pulszky Károly kihallgatását, és tekintettel arra, hogy a felvilágosításokat a képtár egyes műtárgyaira szükséges megadnia, kérték, hogy Pulszkyt az országos képtárba kísérjék föl. Ez tegnap délután meg is történt. Pulszky Balonyi Imre vizsgáló bíró és két czivilbe öltözött fogházor kíséretében kocsin érkezett az akadémia palotájához délután 3 óra tájban. Pulszkyt rendkívül megviselték az utolsó napok izgalmi. Aroza borotvátlan, de ennek daczára viaszfehér, s léptei ingatagok. Lehet, hogy mély hatással volt rá, hogy egykori igazgatói működésének terét ilyen szomorú körülmények közt látja viszont. A kihallgatás, — melynél Balonyi Imre vizsgálóbíró mindvégig jelen volt, majdnem másfél óra hosszágú tartott. Balonyi vizsgálóbíró a kérdésekről jó eleve tájékoztatta magát és csak 3 intézte azokat Pulszkyhoz, a ki felvilágosításokat adott az egyes műtárgyakra nézve. A kihallgatás eredményét mély titokban tartják. Pulszky Károlyt 3/5 órakor vitték vissza a fogházba.

Zichy Jenő gróf itthon.

Budapest, február 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Zichy Jenő gróf ázsiai nagy expedíciójáról holnap Budapestre érkezik.

A Viktória-malom.

Budapest, február 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szegedről telegrafálják: A leégett Viktória-gőzmalom fölépítését jövő-héten megkezdik. A terveket ma terjesztették be a hatóság os. A malomépület belső berendezés nélkül 150,000 forintba kerül.

Ferdinánd elismerése.

Budapest, február 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Pétervárról jelentik: A „Nowoje Wrenija” Ferdinánd fejedelemnek bolgár fejedelemmé való elismerésére vonatkozólag megjegyzi, hogy bármilyen legyen is a Salisbury-kabinet valódi hangulata, a bolgár kérdésnek küszöbön álló megoldását nem tartóztathatja fel. Ha Angolország megtagadná Ferdinánd fejedelem elismerését, ami nem igen tehető fel, úgy ez végleg megnyitná a bolgárok szeméit és arra indítaná őket, hogy még többre becstüljék a jóindulatot, melyet Oroszország ujjal tanusított irányukban. Tényekkel szemben nem lehet vitatkozni és a tények csakhamar be fogják bizonyítani nemcsak azt, hogy a február 14-iki esemény megnyitása megváltoztatta Bulgária helyzetét, hanem azt is, hogy Oroszország szerepe a keresztény Kelet Európában most már dominál.

Szerbia követe Oroszországban.

Budapest, február 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádból jelentik: Hir szerint Garasanin Milutint, a haladó párt vezérét Pétervárott mint követet el fogják fogadni, hogy a haladó kormányak Oroszországhoz való jó viszonyát még szorosabbra tegyék. E mellett főleg arra számítanak, hogy Garasanin Siskinnél, Dobanov befentes emberénél nagy kegynek örvend. Garasanin elfogadása érdekében a tárgyalások a pétervári kabinettel titokban folynak. Garasanin elfogadása az orosz udvar részéről maga után vonná a végleges szakiást Riszticscsel és Pasiescsal.

Szerkesztői üzenetek.

D. urnak helyben. Lapunk felelős szerkesztője, kisokkal jobban érzi magát, e hét folyamán érkezik vissza Nagy-becskerekre.

Zs. Megkaptuk. Köszönet a megemlékezésért. Üdv. Sárafalva. Hasonló ügyes tudósításokat mindig szívesen vesszünk, csak arra kérjük, hogy a papir egyik oldalára írjon.

K. Gy. Petrovoszellő. A tudósítás elkéve érkezett mikor már a fővárosi lapok nyomán mi is hostuk. Szívesen adunk helyet híreinek, de tessék először minékünk be-küldeni, és a mi fő, azonnal, nem 2 hét múlva.

Pancsova. Köszönjük. A mint látja, már is megjelent. Folytatását várjuk működésének.

Nyilttér.)

Chemisch-reines Weindestillat

„Pfan” Quarnero Brandy

nur en-gros an Apotheker

82-33

liefern

Thallmayer & Seitz, Budapest.

*) Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Dr. Brájler Lajos távollétében a szerkesztésért felelős Mayer Bezső

Hirdetések.

403. szám az 1896.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy Perlasz község, mint testület tulajdonát képező Réti kertek folyó hó 25-én reggeli 8 órakor a helyszínén ez évre bérbe adatnak.

Feltételek:

1. Kézpénz fizetés a helyszínén.
2. Bérlet semmi néven nevezendő elemi csapás avagy beállandó vízkár esetén sem tarthat igényt kártalanításra vagy kártérítésre.
3. Bérlet tartozik a kibérelt föld utáni III. oszt. kereseti adót sajátjából fizetni. Kelt Perlaszon, 1896. évi február hó 13-án.

Ivánovits,
jegyző.

Mirkov,
bíró.

Torontáli helyi érdekű vasutak.

886. sz. 896.

Pályázati hirdetmény.

A torontáli helyi érdekű vasutak üzletigazgatóságának pályafentartási osztályánál egy mérnöki állás 2400 kor. fizetés és 500 korona lakkbér, egy segéd mérnöki állás 2200 kor. fizetés és 400 kor. lakkbér és végül egy mérnök gyakornoki állás 1200 kor. fizetés és 300 kor. lakkbér, továbbá a gépészeti osztályánál egy mérnök gyakornoki állás 1600 kor. fizetés és 300 kor. lakkbér mellett rendszeresítettven, ezen állások betöltésére ezennel pályázat hirdettetik.

Az ezen állásokra pályázók felhivatnak képesítésüket és eddigi foglalkozásukat beigazoló okmányaikkal felszerelt folyamodványaikat f. évi március hó 31-ig a torontáli helyi érdekű vasutak üzletigazgatóságához N.-Becskereken betérjeszteni.

Megjegyeztetik még, hogy a nagyméltóságú közmunka és közlekedési m. kir. miniszterium 1888 február 2-án kelt és 4334. sz. alatt kiadott „szabályrendelet” e alapján ezen állásokra ideiglenesen csak azok vehetők fel, kik a bpesti vagy valamely külföldi műegyetemet szabályszerűen és sikerrel befejezték s csak akkor véglegesíthetők, ha a bpesti kir. József műegyetem oklevelet nyertek, illetőleg ha a külföldön megszerzett mérnöki okleveleiket a bpesti kir. József műegyetem által szabályszerűleg honosították.

16-33

Az Üzletigazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik.)

Vasuti menetrend.

Érvényes 1895. évi október hó 1-től.

Nagybecskerek-Nykikinda				Nagykikinda-Nbecskerek				Nagybecskerek-Pancsova				Pancsova-Nagybecskerek			
Sz.v.	V.v.	V.v.	Sz.v.	Sz.v.	V.v.	V.v.	Sz.v.	Sz.v.	V.v.	V.v.	Sz.v.	Sz.v.	V.v.	V.v.	Sz.v.
123	123	123	123	123	123	123	123	123	123	123	123	123	123	123	123
Verecz ind.	559	210		Budapest ny. p. u. ind.	1025	830	230	Budapest ny. p. u. ind.	1025	830	230	Pancsova ind.	765	310	400
Pancsova " " " "	721	315		Temesvár " " " "	925	1015	410	Nagybecskerek ind.	910	715		*Torontálalmás " " " "	812	324	415
Nagybecskerek " " " "	545	1229	739	Nagykikinda (v.) " " " "	415	403	720	Nbecskerek-Bpart " " " "	915	722		Ferenczhalom " " " "	827	336	429
Ellemér " " " "	604	1239	853	Váalom (m. h.) " " " "	440	438	756	Sándorudvar érk.	932	741		Czrepája " " " "	846	352	447
Melenze " " " "	627	108	822	Karlova " " " "	505	448	806	Sándorudvar ind.	938	743		Tor. Vásárhely " " " "	922	418	505
Kuman " " " "	645	124	841	Beodra " " " "	525	469	818	Ecaska-Zsigmondf. " " " "	951	800		Antalfalva " " " "	940	432	
Törökbecse-Aracs " " " "	711	159	911	Törökbecse-Aracs " " " "	620	540	902	Tomasováca " " " "	1023	840		Ozora " " " "	1007	450	
Beodra " " " "	747	235	945	Kuman " " " "	644	601	925	Ozora " " " "	1037	857		Tomasovácz " " " "	1037	516	
Karlova " " " "	758	246	903	Melenze " " " "	711	622	944	Antalfalva " " " "	1100	924		Ecaska-Zsigmondf. " " " "	1112	544	
Váalom (m. h.) " " " "	816	308	1020	Ellemér " " " "	734	642	1074	Tor.-Vásárhely " " " "	1121	945		Sándorudvar érk.	1126	556	
Nagykikinda (v.) érk.	840	328	1045	Nagybecskerek érk.	762	700	1022	Czrepája " " " "	1138	1068		Sándorudvar ind.	1127	558	
Temesvár " " " "	531	542	650	Pancsova " " " "	1239	—	659	Ferenczhalom " " " "	1155	1028		Nbecskerek-Bpart " " " "	1149	616	
Budapest " " " "	123	—	650	Verecz " " " "	105	—	—	*Torontálalmás " " " "	1205	1040		Nagybecskerek érk.	1153	620	
								Pancsova érk.	1219	1053		Nagykikinda érk.	338	1045	
												Budapest ny. p. u. " " " "	—	650	

Oda						Nagybecskerek Zsombolya.						Vissza						Oda						Szécsány - Verecz						Vissza					
Sz.v.	V.v.	V.v.	Sz.v.	Sz.v.	Sz.v.	Sz.v.	V.v.	Sz.v.	V.v.	Sz.v.	Sz.v.	Sz.v.	V.v.	Sz.v.	V.v.	Sz.v.	Sz.v.	Sz.v.	V.v.	Sz.v.	V.v.	Sz.v.	Sz.v.	Sz.v.	V.v.	Sz.v.	V.v.	Sz.v.	Sz.v.						
3604	3614	3612	3608	3602	3602	3601	3611	3605	3613	3603	3603	3812	3802	3812	3802	3812	3802	3801	3811	3801	3811	3801	3811	3801	3811	3801	3811	3801	3811						
	1025	830				ind. Budapest ny. p. u. érk.			620		1025			ind. Budapest ny. p. u. érk.			620		1025			ind. Budapest ny. p. u. érk.			702	505									
	415					Nagykikinda " " " "			1040		845			Nagybecskerek-Bégapart " " " "			1040		845			ind. Szécsány érk.			535	515									
	838					ind. Nagybecskerek érk.			704		1024		1012	ind. Szécsány ind.			1039	1024	erk. Bóka ind.			522	475												
	844	150		845		" N. Becskerek-Bpart " " " "	702	957	659		1039	1024	erk. Bóka érk.			1041	1025	ind. Bóka érk.			521	454													
	864	200		863		" N. Becskerek gyártelep " " " "	654	947	647		1041	1025	" Kanak " " " "			1101	1042	" Kanak " " " "			505	435													
	902	208		901		erk. Sándor-udvar ind.	646	937	637		1101	1042	" Óléc " " " "			1112	1052	" Óléc " " " "			455	423													
	905	209		902		ind. Sándor-udvar érk.	645	935	634		1112	1052	" Szécsénfalva-Ráros-Istv. " " " "			1126	1102	" Szécsénfalva-Ráros-Istv. " " " "			445	412													
	922	225		915		" Gázár föld " " " "	633	921	620		1126	1102	" Györgyháza " " " "			1141	1112	" Györgyháza " " " "			430	351													
	930	233		923		" Pusztá Kenderes " " " "	64	912	611		1141	1112	" Tor. Zichyfalva " " " "			1150	1125	" Tor. Zichyfalva " " " "			417	333													
	935	241		931		" Lajosmajor " " " "	616	904	603		1220	1141	" Nagymargita " " " "			1220	1141	" Nagymargita " " " "			407	311													
	94	257		94		" Szécsa " " " "	624	850	549		1230	1150	" Loudontanya " " " "			1230	1150	" Loudontanya " " " "			367	259													
	1009	312		957		erk. Szécsány (vend.) ind.	00	830	528		1230	1150	" Savattyutelep " " " "			1240	1158	" Savattyutelep " " " "			345	248													
545	1064	327	430			ind. Szécsány érk.		820	1103	518	1002	1240	1158	" Bethontanya " " " "			1253	1210	" Bethontanya " " " "			387	285												
605	1034	353	440			" Módos " " " "		757	1044	459	943	1253	1210	" Temesvári " " " "			104	1219	" Temesvári " " " "			323	224												
615		406				" Fény " " " "		741			932	104	1219	" Versecz " " " "			114	1227	" Versecz " " " "			321	217												
637		424				" Párdány " " " "		727			921	114	1227	erk. Versecz ind.			119	1232	erk. Versecz ind.			315	210												
640		440				" Jánosföld " " " "		707			908	119	1232	Temesvár " " " "			856	705	Temesvár " " " "			825	119												
652		455				" Ó-Telek " " " "		652			856	356	705	Báziás " " " "			859		Báziás " " " "			—	1230												
701		545				" Öregfalva " " " "		641			847																								
712		519				" Torontál Ujvár " " " "		627			835																								
734		550				" Csene " " " "		609			821																								
743		601				" Kurjácaska " " " "		543			804																								
751		610				" Kécsa " " " "		535			757																								
800		620				" Klári " " " "		523			748																								
816		639				" Uj-Zsombolya " " " "		504			733																								
822		647				erk. Zsombolya " " " "		490			726																								
		650				erk. Temesvár-Józsefváros ind.					476																								
		650				Budapest ny. p. u. " " " "					1025																								

Zsebely-Csákvár-Bóka.				Bóka-Csákvár-Zsebely.				Valkány-Varjas				Varjas-Valkány			
Sz.v.	V.v.	V.v.	Sz.v.	Sz.v.	V.v.	V.v.	Sz.v.	Sz.v.	V.v.	V.v.	Sz.v.	Sz.v.	V.v.	V.v.	Sz.v.
123	123	123	123	123	123	123	123	321	321	321	321	321	321	321	321
Temesvár ind.	618	1130	825	Verecz ind.	—	—	210	Budapest ny. p. u. ind.	1025	830	230	Varjas ind.	340	930	320
Báziás " " " "	835	—	420	Bóka " " " "	—	950	505	Temesvár " " " "	1015	410		Perjámos " " " "	404	1005	547
Zsebely " " " "	770	1230	920	Surján " " " "	—	1005	522	Valkány " " " "	615	320	645	Rác-Szt. Péter. " " " "	416	1020	490
Csákvár " " " "	732	1259	943	Gyér " " " "	—	1023	543	Ó-Bessenyő " " " "	642	351	709	Sárafalva " " " "	431	1040	418
Cs. Vásártér " " " "	739	106	943	Tolvádia " " " "	—	1036	558	N. Szt.-Miklós " " " "	720	436	744	N. Szt.-Miklós " " " "	452	1057	449
Gilád " " " "	751	121	—	Gilád " " " "	—	1115	644	Sárafalva " " " "	740	457	802	Ó-Bessenyő " " " "	523	1155	529
Bánlak " " " "	816	148	—	Cs. Vásártér " " " "	—	1125	656	Rác-Szt.-Péter. " " " "	767	414	815	Valkány " " " "	546	1218	522
Tolvádia " " " "	832	208	—	Csákvár " " " "	545	1137	713	Perjámos " " " "	813	533	854	Temesvár érk.	814	531	822
Gyér " " " "	844	224	—	Zsebely " " " "	608	1155	733	Varjas érk.	830	550	851	Budapest ny. p. u. " " " "	125	84	630
Surján " " " "	901	243	—	Báziás " " " "	934	259	1139								
Bóka " " " "	917	301	—	Temesvár " " " "	706	356	824								
Szécsány " " " "	—	811	—												

Temesvár N.-Szt.-Miklós.				N.-Szt.-Miklós Temesvár				Versecz-Kubin-Dunapart.				Kubin-Dunapart-Versecz.			
Sz.v.	V.v.	V.v.	Sz.v.	Sz.v.	V.v.	V.v.	Sz.v.	Sz.v.	V.v.	V.v.	Sz.v.	Sz.v.	V.v.	V.v.	Sz.v.
123	123	123	123	123	123	123	123	123	123	123	123	123	123	123	123
Budapest ny. p. u. ind.	1025	—		Budapest ny. p. u. ind.	—	830		Temesvár-Jv. ind.	83	1130		Kubin-Dunapart ind.	404	200	
Orsova " " " "	251	400		Varjas " " " "	840	320		Báziás " " " "	85	1220		Temes Kubin. " " " "	427	216	
Báziás " " " "	825	1220		Nagy Szt. Miklós ind.	565	465		Versecz " " " "	845	345		Bavaniste " " " "	447	235	
Temesvár Jv. ind.	825	440		Nagy Ósz " " " "	523	519		Vlajkovecz " " " "	903	405		Mramorák-Deliblat " " " "	520	306	
Uj Bessenyő " " " "	861	510		Lovrin " " " "	547	547		Ulma " " " "	915	421		Leánykut. " " " "	59	334	
Kis-Becskekerek " " " "	902	525		Sándorháza " " " "	613	617		Temes-Miklós " " " "	938	449		Tor. Petrovozellő " " " "	625	410	
Bjlléd " " " "	932	600		Bjlléd " " " "	635	643		Károlyfalva " " " "	949	515		Alibunár " " " "	643	427	
Sándorháza " " " "	945	615		Kis-Becskekerek " " " "	657	708		Alibunár " " " "	1003	532		Károlyfalva " " " "	659	439	
Lovrin " " " "	1018	64		Uj-Bessenyő " " " "	709	722		Tor. Petrovozellő " " " "	1026	607		Temes Miklós " " " "	726	450	
Nagy Ósz " " " "	1035	715		Temesvár-Jv. érk.	733	750		Leánykut " " " "	1059	644		Ulma " " " "	745	507	
Nagy Szt. Miklós érk.	1051	734		Báziás " " " "	259	1139		Mramorák-Deliblat " " " "	1128	710		Vlajkovecz " " " "	800	518	
Varjas " " " "	—	851		Orsova " " " "	845	1225		Bavaniste " " " "	1150	756		Versecz " " " "	817	535	
Budapest ny. p. u. " " " "	—	730		Budapest ny. p											